

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ

Νικόλαος Ντάνος

Κτηνίατρος MSc.



Επισήμανση κρέατος &
αλιευμάτων: νέα δεδομένα



Ισχύουσα Νομοθεσία για την επισήμανση στο κρέας

- Καν. (ΕΕ) 1169/2011(Ευρωπαϊκό Συμβούλιο & Κοινοβούλιο – 13.12.2014) ιδίως Παρ.III, VI, VII
- Κ.Τ.Π. άρθρα 88–91(ΦΕΚ 525/Τ-β'/28.02.2014)
- ΔΙΕΠΠΥ Ενότητα 4.1-άρθρα 15-29 (Υ.Α Α2-718/ΦΕΚ 2090/31.07.2014/Τ'-Β')

Υποχρεωτική επισήμανση καταγωγής για:

- Κρέας βοοειδών: Καν.(ΕΚ)1760/2000, Καν.(ΕΚ)1825/2000 & Καν. (ΕΕ)653/2014,
- Κρέας χοίρων, προβάτων, αιγών και πουλερικών: Καν. (ΕΕ) 1337/2013 (έναρξη εφαρμογής 01.05.2015).
- ΚΥΑ Αριθμ. 412/8932, (ΦΕΚ 149/3-02-2012) Έλεγχος της ελληνικής αγοράς κρέατος σε σχέση με την προέλευση – καταγωγή του και τήρηση μηνιαίων ισοζυγίων κρέατος.
- Υ.Α. Αριθμ. 393/33759/ΦΕΚ 498/01.04.2015/Τ-Β' Βόειο «Ελλην. Εκτροφής άνω των 5 μηνών».

Καν. (ΕΕ) 1169/2011 Παρ.ΙΙΙ

Σημείο 6.1 :

«Κατεψυγμένο κρέας και κατεψυγμένα
παρασκευάσματα κρέατος:

Πρέπει να φέρουν ημερομηνία κατάψυξης
ή ημερομηνία πρώτης κατάψυξης εφόσον το προϊόν
(Α' ύλη-κρέας) έχει καταψυχθεί περισσότερες από μία
φορές.

Καν. (ΕΕ) 1169/2011 Παρ.VI

Παρ.VI-Υποχρεωτικές ενδείξεις που συνοδεύουν την ονομασία πώλησης: Μέρος Α

σημείο 2: Τρόφιμα που έχουν καταψυχθεί πριν από την πώληση και τα οποία πωλούνται αποψυγμένα

- η ονομασία του τροφίμου συνοδεύεται από την ένδειξη "αποψυγμένο"

Εξαιρέσεις:

- συστατικά που περιέχονται στο τελικό προϊόν
- τρόφιμα για τα οποία η κατάψυξη είναι τεχνολογικά απαραίτητο στάδιο της διεργασίας παραγωγής
- τρόφιμα για τα οποία η απόψυξη δεν έχει αρνητική επίπτωση στην ασφάλεια ή στην ποιότητα του τροφίμου (π.χ. βούτυρο)

Καν. (ΕΕ) 1169/2011 Παρ.VI

Παρ.VI-Υποχρεωτικές ενδείξεις που συνοδεύουν την ονομασία πώλησης: Μέρος Α

- σημείο 5: Προϊόντα και παρασκευάσματα κρέατος που περιέχουν πρόσθετες πρωτεΐνες διαφορετικής ζωικής προέλευσης τότε η ονομασία του τροφίμου φέρει ένδειξη της παρουσίας των εν λόγω πρωτεϊνών και της προέλευσής τους. (όχι QUID). Εξαιρούνται οι πρωτεΐνες π.χ. σόγιας, γάλακτος, αυγού.

(Quid: Ποσοτική αναγραφή συστατικού – Quantitative Ingredient Declaration)

Καν. (ΕΕ) 1169/2011 Παρ.VI

Παρ.VI-Υποχρεωτικές ενδείξεις που συνοδεύουν την ονομασία πώλησης: Μέρος Α

- σημείο 6: Προϊόντα και παρασκευάσματα κρέατος που έχουν τη μορφή τεμαχίου, τεμαχίου με κόκαλο, φέτας κλπ. με πρόσθετο νερό που υπερβαίνει το 5 % του βάρους του έτοιμου προϊόντος, φέρουν ένδειξη της παρουσίας πρόσθετου νερού στην ονομασία πώλησης. (Όχι Quid)

Καν. (ΕΕ) 1169/2011 Παρ.VI

Παρ.VI-Υποχρεωτικές ενδείξεις που συνοδεύουν την ονομασία πώλησης: Μέρος Α

- σημείο 7: Προϊόντα και παρασκευάσματα κρέατος τα οποία μπορούν να δώσουν την εντύπωση ότι είναι παρασκευασμένα από ολόκληρο κομμάτι κρέατος, αλλά στην πραγματικότητα αποτελούνται από διαφορετικά κομμάτια συνδυασμένα με άλλα συστατικά, συμπεριλαμβανομένων των προσθέτων τροφίμων και των ενζύμων τροφίμων ή με άλλα μέσα (binding agents), φέρουν την ακόλουθη ένδειξη:

Μορφοποιημένο κρέας

(Η φράση είναι ρητή και αδιαπραγμάτευτη)

Καν. (ΕΕ) 1169/2011 Παρ.VI

Παρ.VI-Υποχρεωτικές ενδείξεις που συνοδεύουν την ονομασία πώλησης: Μέρος Β

- Ειδικές απαιτήσεις σχετικά με το χαρακτηρισμό «κιμάς»

Κριτήρια σύνθεσης που έχουν ελεγχθεί βάσει ενός ημερήσιου μέσου όρου.

Καν. (ΕΕ) 1169/2011 Παρ.VI

Παρ.VI-Υποχρεωτικές ενδείξεις που συνοδεύουν την ονομασία πώλησης: Μέρος Γ

- Εάν το περίβλημα προϊόντος αλλαντοποίησης δεν είναι βρώσιμο, πρέπει αυτό να επισημαίνεται.
- Το βρώσιμο περίβλημα στα προϊόντα αλλαντοποίησης, επισημαίνεται στον κατάλογο των συστατικών, στο τέλος του, και εφόσον είναι σύνθετο συστατικό (περιέχει άλατα, συντηρητικά κ.α.) τότε αναλύεται. Συμπεριλαμβάνεται το είδος του ζώου.

Καν. (ΕΕ) 1169/2011 Παρ.VII

ΜΕΡΟΣ Α — ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑ ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ ΒΑΡΟΥΣ

Κατηγορία συστατικού	Διάταξη σχετικά με την αναγραφή κατά βάρος
1. Πρόσθετο νερό και πτητικά προϊόντα	Απαριθμούνται κατά σειρά βάρους στο τελικό προϊόν. Η ποσότητα του νερού που προστίθεται ως συστατικό σε ένα τρόφιμο υπολογίζεται με την αφαίρεση από την ολική ποσότητα του τελικού προϊόντος της ολικής ποσότητας των άλλων συστατικών που έχουν χρησιμοποιηθεί. Η ποσότητα αυτή μπορεί να μη λαμβάνεται υπόψη, αν δεν υπερβαίνει κατά βάρος το 5 % του τελικού προϊόντος. Η παρούσα παρέκκλιση δεν εφαρμόζεται στο κρέας, στα παρασκευάσματα κρέατος, στα μη μεταποιημένα προϊόντα αλιείας και στα μη μεταποιημένα διδύρα μαλάκια.
2. Συστατικά που χρησιμοποιούνται σε συμπυκνωμένα ή αφυδατωμένα μορφή και αναουσιούνται κατά τη χρονική στιγμή της παρασκευής	Μπορούν να απαριθμούνται κατά σειρά βάρους, όπως καταγράφεται πριν από τη συμπύκνωση ή την αφυδάτωσή τους.
3. Συστατικά που χρησιμοποιούνται σε συμπυκνωμένα ή αφυδατωμένα τρόφιμα, τα οποία προσορίζονται για αναούσταση με την προσθήκη νερού	Μπορούν να απαριθμούνται κατά σειρά αναλογίας στο αναουσταθέν προϊόν, υπό τον όρον ότι ο κατάλογος των συστατικών συνοδεύεται από έκφραση όπως «συστατικά αναουσταθέντος προϊόντος» ή «συστατικά του έτοιμου προς κατανάλωση προϊόντος».
4. Φρούτα, λαχανικά ή μανιτάρια, εκ των οποίων κανένα δεν υπεριοχύνει σημαντικά από πλευράς βάρους και τα οποία χρησιμοποιούνται σε αναλογίες που ποικίλλουν, τα οποία χρησιμοποιούνται σε μείγμα ως συστατικά τροφίμου.	Μπορούν να ομαδοποιούνται στον κατάλογο συστατικών, υπό τον χαρακτηρισμό «φρούτα», «λαχανικά» ή «μανιτάρια» ακολουθούμενο από τη φράση «σε μεταβαλλόμενες αναλογίες», ακολουθούμενη από κατάλογο των φρούτων, λαχανικών ή μανιταριών που περιέχονται. Στις περιπτώσεις αυτές, το μείγμα περιλαμβάνεται στον κατάλογο συστατικών σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1, με βάση το συνολικό βάρος των φρούτων, λαχανικών ή μανιταριών που περιέχονται.

Καν. (ΕΕ) 1169/2011 Παρ.VII

Προσδιορισμός συστατικών - Μέρος Β:

- σημείο 17: προσδιορισμός του όρου «κρέας» ως συστατικό συνοδευόμενο από τα ζωικά είδη από τα οποία προέρχεται.
- σημείο 18: «Μηχανικώς διαχωρισμένο κρέας» συνοδευόμενο από τα ζωικά είδη από τα οποία προέρχεται. (στα προϊόντα με βάση το κρέας επισημαίνεται ξεχωριστά ως διαφορετικό συστατικό).

Κ.Τ.Π. άρθρο 89β

Ειδικά θέματα επισήμανσης

Προϊόντα με βάση το κρέας και

παρασκευάσματα κρέατος:

- Ισχύει η απαίτηση για την ποσοτική αναγραφή του συστατικού-κρέατος (%) – QUID π.χ.: «κρέας χοιρινό 56%»

Κ.Τ.Π. άρθρο 89β, Καν. (ΕΕ) 1169/2011, Παρ. VII, μέρος Β 17.

Κ.Τ.Π. άρθρο 89β

Ειδικά θέματα επισήμανσης

Πλησίον του καταλόγου των συστατικών θα πρέπει να αναγράφεται η υποκατηγορία ή κατηγορία του προϊόντος ή παρασκευάσματος σύμφωνα με το άρθρο 91 Παράρτημα 1, Ομάδα Α και Β.

Η ένδειξη αυτή δεν αποτελεί ονομασία πώλησης του τροφίμου.

Κ.Τ.Π. άρθρο 89β

Ειδικά θέματα επισήμανσης

A1α: Προϊόντα θερμικής επεξεργασίας από αυτοτελή τεμάχια κρέατος

A1β: Προϊόντα θερμικής επεξεργασίας από σύγκοπτο κρέας με ή χωρίς τεμάχια κρέατος

A2α: Προϊόντα ζύμωσης-ωρίμανσης από τεμάχια κρέατος

A2β: Προϊόντα ζύμωσης-ωρίμανσης από τεμαχισμένο (σύγκοπτο) κρέας

Κ.Τ.Π. άρθρο 89β

Ειδικά θέματα επισήμανσης

A3:Προϊόντα μερικής ζύμωσης (ημίξηρα).

A4:Προϊόντα διπλής θερμικής επεξεργασίας

B1:Παρασκευάσματα από τεμάχια κρέατος

B2:Παρασκευάσματα από σύγκοπτο κρέας

B3:Μορφοποιημένα παρασκευάσματα κρέατος

B4:Μη θερμικά επεξεργασμένα νωπά προϊόντα
(παραδοσιακά χωριάτικα λουκάνικα).

ΔΙΕΠΠΥ-Ενότητα 4.1 κρέας

- Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 15)
- Στάδιο σφαγής (άρθρα 16-21)
- Στάδιο χονδρικής (άρθρα 22-23)
- Στάδιο λιανικής (άρθρα 24-29)

αναφορά στην ειδική κοινοτική και εθνική νομοθεσία που διέπει την επισήμανση του κρέατος + αγορανομικά για τεμαχισμό, παραστατικά, πινακίδες λιανικής πώλησης κρέατος ασυσκεύαστου (είδος ζώου, τεμάχιο, Μ/Ο-Α/Ο, καταγωγή, τιμή).

Π.χ. βόεια σπάλα Α/Ο, Ελληνική, 6€/Kg

Επισήμανση χώρας καταγωγής – τόπου προέλευσης

Υποχρεωτική επισήμανση καταγωγής για:

- Κρέας βοοειδών: Καν.(ΕΚ)1760/2000, Καν.(ΕΚ)1825/2000 & Καν. (ΕΕ)653/2014,
- Κρέας χοίρων, προβάτων, αιγών και πουλερικών: Καν. (ΕΕ) 1337/2013 (έναρξη εφαρμογής 01.04.2015).
- ΚΥΑ Αριθμ. 412/8932, (ΦΕΚ 149/3-02-2012) Έλεγχος της ελληνικής αγοράς κρέατος σε σχέση με την προέλευση – καταγωγή του και τήρηση μηνιαίων ισοζυγίων κρέατος.
Άρθρο 4, Καταγωγή – προέλευση του κρέατος.
Άρθρο 5, παρ. 1, εδαφ. γ. **Εξαίρεση αποτελούν τα παρασκευάσματα κρέατος και τα προϊόντα με βάση το κρέας.**
- Υ.Α. Αριθμ. 393/33759/ΦΕΚ 498/01.04.2015/Τ-Β' Βόειο «Ελλην. Εκτροφής άνω των 5 μηνών».

Επισήμανση χώρας καταγωγής – τόπου προέλευσης

Υποχρεωτική επισήμανση καταγωγής για:

Βοοειδή: χώρα γέννησης- χώρα(-ες) εκτροφής –χώρα σφαγής ή χώρα καταγωγής (εφόσον ταυτίζονται οι τρεις προηγούμενες ενδείξεις)

Αιγοπροβατοειδή, χοιροειδή, πουλερικά: χώρα(-ες) εκτροφής-σφαγής ή χώρα καταγωγής (εφόσον η χώρα γέννησης-εκτροφής-σφαγής ταυτίζεται)

Κρέας κονίκλων: καταγωγή = χώρα σφαγής (ΚΥΑ 412/21012, άρθρο 4)

Για άλλα είδη κρέατος δεν έχει ακόμα ρυθμιστεί η επισήμανση καταγωγής.

Επισήμανση χώρας καταγωγής – τόπου προέλευσης (άρθρο 26)

- Βασική αρχή - η επισήμανση της καταγωγής (για το κρέας ως συστατικό – άρθρο 26, παρ. 6) παραμένει προαιρετική, εκτός εάν η παράλειψή της θα μπορούσε να παραπλανήσει τον καταναλωτή.

Βρυξέλλες, 17.12.2013

COM(2013) 755 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ
ΚΑΙ ΤΟ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής ή
του τόπου προέλευσης

για το κρέας που χρησιμοποιείται ως συστατικό

Επισήμανση χώρας καταγωγής – τόπου προέλευσης (άρθρο 26)

Για τους σκοπούς της παρούσας έκθεσης εξετάστηκαν τρία σενάρια:

- Σενάριο 1 –Διατήρηση της επισήμανσης της καταγωγής σε εθελοντική βάση.
- Σενάριο 2 –Επιβολή υποχρεωτικής επισήμανσης της καταγωγής βάσει της διάκρισης α) χώρα ΕΕ/εκτός ΕΕ ή β) ΕΕ/τρίτη χώρα.
- Σενάριο 3 –Επιβολή υποχρεωτικής επισήμανσης της καταγωγής με αναγραφή του κράτους μέλους ή της τρίτης χώρας.

Επισήμανση αλιευμάτων

- Καν. (ΕΕ) 1169/2011(Ευρωπαϊκό Συμβούλιο & Κοινοβούλιο – 13.12.2014)
- Καν. (ΕΕ) 1379/2013 (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο & Κοινοβούλιο – 11.12.2013) άρθρο 35, 37, 38
- ΔΙΕΠΠΥ Ενότητα 4.7 άρθρα 45-50 (Υ.Α Α2-718/ΦΕΚ 2090/31.07.2014/Τ'-Β')
- Υ.Α. 1750/32219/ΦΕΚ 475/Τ-Β'/27.03.2015
«Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των
Ενωσιακών διατάξεων της κοινής οργάνωσης
αγορών (ΚΟΑ) των προϊόντων αλιείας και
υδατοκαλλιέργειας...»

Επισήμανση αλιευμάτων

Καν. (ΕΕ) 1169/2011

Παρ.ΙΙ: Αλιεύματα- όλα αλλεργιογόνα!

Παρ. ΙΙΙ, (6.1)-Κατεψυγμένα μη μεταποιημένα προϊόντα αλιείας:
Ημερομηνία κατάψυξης ή ημερομηνία πρώτης κατάψυξης
εφόσον το προϊόν (Α' ύλη) έχει καταψυχθεί περισσότερες από
μία φορές.

Παρ.ΙΙΙ-Υποχρεωτικές ενδείξεις που συνοδεύουν την ονομασία
πώλησης:

σημείο 2: «αποψυγμένο»

σημείο 5: Πρόσθετες πρωτεΐνες (ψαριού- χωρίς είδος)

σημείο 6: Πρόσθετο νερό >5%

σημείο 7: Μορφοποιημένο ψάρι

Επισήμανση αλιευμάτων

Καν. (ΕΕ) 1169/2011 (συνέχεια)

Παρ. VII-προσδιορισμός συστατικών:

Μέρος Α, 1: μη μεταποιημένα προϊόντα αλιείας και μη μεταποιημένα δίθυρα μαλάκια με πρόσθετο νερό <5% δηλώνεται στον κατάλογο των συστατικών με σειρά φθίνουσας περιεκτικότητας.

Μέρος Β,5: όλα τα είδη ψαριού εφόσον αποτελούν συστατικό άλλου τροφίμου και η ονομασία και η παρουσίαση αυτού δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένο είδος ψαριού αναφέρονται ως:
«Ψάρι»

Επισήμανση αλιευμάτων

Καν. (ΕΕ) 1169/2011 (συνέχεια):

Παρ. ΙΧ, 5- δήλωση καθαρής ποσότητας:

Κατεψυγμένα αλιεύματα: Δήλωση καθαρού βάρους χωρίς επίπαγο (τελικός καταναλωτής – για B2B μπορεί να αναγράφεται και το μεικτό βάρος).

ΔΙΕΠΠΥ άρθρο 49?

Επισήμανση αλιευμάτων

Καν. (ΕΕ) 1379/2013

Άρθρο 35-Υποχρεωτικές πληροφορίες για τα είδη (α), (β), (γ), (ε) του Παρ. Ι δηλ. για:

- ψάρια νωπά, ψυγμένα, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα κ.α.
- Μαλακόστρακα νωπά, ψυγμένα, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα κ.α.
- Μαλάκια νωπά, ψυγμένα, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα κ.α.
- Φύκια

Επισήμανση αλιευμάτων

Καν. (ΕΕ) 1379/2013 (συνέχεια)

Υποχρεωτικές ενδείξεις άρθρου 35:

- α) Εμπορική και Επιστημονική ονομασία
- β) μέθοδος παραγωγής (αλίευση, εκτροφή
=υδατοκαλλιέργεια)
- γ) περιοχή αλίευσης (ζώνη FAO περιφραστικά ή
χάρτη ή εικόνα) ή υδατοκαλλιέργειας κ
κατηγορία αλιευτικού εργαλείου (Παρ. III)
- δ) αν το προϊόν έχει αποψυχθεί
- ε) ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας (where
appropriate - όχι στα μη προσυσκευασμένα)

Επισήμανση αλιευμάτων

ΔΙΕΠΠΥ Ενότητα 4.7 (άρθρα 45-50)

Άρθρο 45: Ενδείξεις λιανικής πώλησης
όπως 1379/2013

Άρθρο 49: Μέγιστο ποσοστό επίπαγου στα
κατεψυγμένα αλιεύματα σε «χύμα
μορφή» 10% (ολόκληρα ψάρια ή
αποκεφαλισμένα ή μεγάλα τεμάχια) ή
15% (φιλέτα ή φέτες ψαριών ή τεμάχια
χωρίς δέρμα κλπ.)

Επισήμανση αλιευμάτων

- Υ.Α. 1750/32219/ΦΕΚ 475/Τ-Β'/27.03.2105
«Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των Ενωσιακών διατάξεων της κοινής οργάνωσης αγορών (ΚΟΑ) των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και του Κοινοτικού Συστήματος Ελέγχου της αλιείας σχετικά με τη διακίνηση και την εμπορία των προϊόντων του τομέα.»
- άρθρο 5, Παρ. 1 – Ενημέρωση καταναλωτή → Καν. (ΕΕ)1379/2013
- Παρ. 2: Τριψήφιος κωδ. FAO – Επιστημονική ονομασία – Εμπορική ονομασία όλων των γνωστών αλιευμάτων.
- Παρ. 3: Είδη που διέπονται από κοινές προδιαγραφές εμπορίας
- Παρ. 4: Κατάλογος ελάχιστων μεγεθών ή ελάχιστου βάρους ή μέγιστου αριθμού ατόμων/Kg εμπορίας των ειδών που αλιεύονται στη Μεσόγειο και τρόποι μέτρησης μεγεθών.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Νικόλαος Ντάνος
Κτηνίατρος MSc.
ΕΦΕΤ Κ.Υ
Δ/ΝΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ
Τηλ: 2106971586
nntanos@efet.gr
dae@efet.gr